

P o g r é b.

Dá, mati je bila to. —

Dogaja in dogodi se, da mamice umirajo vedno mladim detetom, majhnim prijetnim stvarcam, katerim so življenje in hrano, — hrano za telo in dušo — dajale. Dogaja se — pa solnce vzhaja in zahaja, zvezde se lesketajo, cvetlice vonjavo od sebe dajejo in oblaki se ženó po določeni jim nebeškeji poti.

Kdo bode zdaj malim zapuščenim očesca in rudeča lica poljuboval? Kdo jim bode pérnice grél in polnil? Kdo je bode slačil, igral se z njimi in njih žalost umél? Komu bodo šepetali, komu sladke skrivnosti pripovedovali? Kdo jim bode odpuščal in odpuščeval? Kdo se jim bode za njih ljubeznjivost zahvaljeval? — Kdo bode za njé v božjem hramu molil? — Nihče tù.

V temnej izbi je ležala mati v zapertej trugi. Obá njena otročiča, černoóki deček in ljuba rósa deklica, sta sedela v koticu za pečjó ter imela velik kos kolača pred seboj. En kos za obá. Tuja, dobra gospá dala je njima ta kolač, pa je vendar pozabila — kakor sta bila navajena — razkrojiti ga v dva koščeka. Kakó bi imela zdaj jésti? — Pa je vendar šlo! — „Enkrat ti in enkrat jaz“, rekel je bratec in pomolil kolač sestrici pod nós.

„To je lepó!“ vskliknila je sestrice, „povém to mamici — — ah! mamici!“ —

Zdaj pride strah, ki je požene v koticék za pečjó. Bojazljivo se ozirata po sobi okoli sebe. Tam na tléh leži množica cvetlic in bliže tam zopet bele óblanice. — Tam pri trugi stoji oče. Je-li to bil v resnici oče? Bléd kakor marmelj in lasjé so mu viseli neredno čez ramení, — takega otroka še nikoli nista videla.

Nekako tesno jima je v izbi, tihoma se splazita izza pečí ter gresta mimo černo oblečenih mož in žén, mimo črnega vozá, mimo bledih obrazov na vert, kjer sta mamico tolikokrat poljubovala. — Tù je gugalica, ptičja kletka, drevo z rudečimi jabelki, — dá, tù leži še majhno kositreno posodje polno peska in terdih hrušek, s katerim sta se vzadnjič igrala.

Vseda sta se na terda tla ter skerbljivo polnila lončike in ploščke z novim peskom.

Pa kmalu sta se naveličala te igrače.

„Igrajva se kaj družega!“

„Kaj neki?“

Ravnokar se černo ogerenjéni voz mimo pélje.

„Pogréb,“ odgovori nežna déklica.

„Pogréb!“ — ah, to sta se že tolikokrat igrala in to je bilo vedno tako lepó; dá, to sta se htela tudi danes igrati. —

Toda nič nista imela, kar bi bila mogla pokopati; — nobenega mertvega tička, nobene miške, nobenega metulja ni bilo, nobene punčike. — Kaj bi počela? — Mislila sta dolgo na tó.

„Vem kaj!“ reče sestra, „izujva čevljuje in nogovice, pa je zagrebiva. — „Dá, to storiva!“

V tihem mirnem kotu za germovjem na vertu urno izkopljeta globoko jamo, izujeta žalostno svoje čevljuje in nogovice ter je slovesno položita v jamo, zasujeta je z zemljó, in — vse je bilo gotovo.

„Zdaj prineseva še krasnih cvetlic in napraviva lesen križec,“ poreče sestra.

Storila sta to. —

Polno krilo je imela deklica duhtečih cvetlic, in bratec je nesel lesen križec v roki. — Naglo skočita h germovju, mračilo se je že, nekaj nezapodljiv strah ju obide; — ali, kje je grob? — „Tù!“ — „Né!“ — „Tù!“ — „O né!“ — Iskala sta ga in iskala, pa nista ga mogla najti. —

Čedalje bolj je nastajala temá in debela megla se je plegla na germovje. — Otroka sta se tresla strahú.

„Oh, najini čevljici! najine nogovice!“ sta zdihovala.

Naposled se primeta trudna za roki ter hitita v hišo. — Bósa skočita k očetu. — Padeta mu v odperto naročje, ter jokaje pravita: „Oh zgubila sva, pa ne moreva več najti!“

„Ne najdemo je več tukaj!“ rekel je prebledeli oče ter vsi trije jokajo in prelivajo britke solzé.

I. Z. Vesely.

Plačilo poštenja.

V nekej vasi na Piemonteškem pod belimi snežniki, ne daleč od starega mesta Turina, živel je mlad človek po imenu Juri. Očeta in mater zgubivši bil je popolnoma siromak, ter se je le s tem slabo preživel, kar si je v potu svojega obraza zaslužil v hišah bolj premožnih kmetovalcev, ki so ga za poljska dela potrebovali. Gospodu župniku tistega kraja se je zelo smilil ubogi Juri, ktereга lepa in čversta obnaša je razodevala dobro in nepokvarjeno sercé. Vzeli so ga k sebi in so si prizadevali, da bi ga podučili v potrebnih vědah, kedar jim je čas dopuščal. Po očetovsko so skerbili za-nj in ga učili, kako naj voljno prenaša vse križe in težave človeškega življenja, kako naj vselej pošteno in pobožno živi, ter mu so obljubili, da bo dobri Bog, ki je oče vseh sirot, gotovo enkrat njegove lepe čednosti poplačal.

Nekega večera gré Juri z nekim drugim kmečkim mladenčém, kteremu je bilo imé Tomaž, iz polja domú. Skorej zmiraj sta bila skupaj in ljubila sta se kakor brata. S poljskim orodjem na rami sta šla pevaje v večernem mraku proti domu. Ne daleč od sebe zagleda Juri naenkrat na cesti nekaj ležati. Da bi zvedel, kaj da je, vzdigne reč in vidi, da je jako težka. „Tomaž!“ pokliče prijatelja, „pojdi sim, morda nama danes sreča pomaga.“ Urno stegne zdaj roko po najdenej reči, in kaj je bilo — ? Mošnja polna zlatih in srebrnih novcev. Kdo si more misliti veselje, katero sta občutila uboga delavca, ko sta takó nenadoma obogatela?